

Aboneliği Őirketiniz Adına Olan Elektrik, Su, Doğalgaz ile Kömür Bedellerinin Kiracı Firmaya Yansıtılması Hk.

Belge t��r��	��zelge
Kanun	SERBEST MUHASEBEC�� MAL�� M��ŐAV��RL��K VE YEM��NL�� MAL�� M��ŐAV��RL��K KANUNU (*)
��zelge no	E-72354795-105-58291
Tarih	17.06.2025

T.C.

GELÜR   DARES   BAŐKANLIđı

Tekirdađ Defterdarlığı

Gelir Kanunları Grup Müdürlüđü

Sayı : E-72354795-105-58291

17.06.2025

Konu : Aboneliği Őirketiniz Adına Olan Elektrik, Su, Doğalgaz ile Kömür Bedellerinin Kiracı Firmaya Yansıtılması Hk.

.....

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda; kumaş boyama konusu ile iştirak eden firmanızın ticari faaliyetine ara verdiği, aynı adreste firmanızın kiracısı ve firma ortağınızın tek başına sahibi olduğu’ nin aynı faaliyet konusu ile faal olduğu, organize sanayi müdürlüğünde elektrik, doğalgaz ve su aboneliklerinin firmanıza ait olduğu ve tüketimin kiracınız tarafından yapılması sebebi ile her ay gelen elektrik, doğalgaz ve su fatura bedellerinin’ne yansıtma faturası düzenlenerek aktarıldığı ayrıca çevre izin belgesinin firmanıza ait olması sebebi ile’nin faaliyetini sürdürmek için almak zorunda olduğu kömürün firmanız tarafından alınıp yansıtma faturası ile adı geçen şirkete aktarıldığı, bahse konu işlemin "198- Diğer Çeşitli Dönen Varlıklar" hesabı altında açılan yansıtma hesabı kullanılmak suretiyle izlendiği belirtilmekte ve bu hesabın kullanılmasının doğru olup olmadığı ile hangi hesapları kullanacağınız hususlarında Başkanlığımızdan görüş talebinde bulunmaktadır.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 3 üncü maddesinin (B) fıkrasında, vergilendirmede vergiyi doğuran olay ve bu olaya ilişkin muamelelerin gerçek mahiyetinin esas olduğu, vergiyi doğuran olay ve bu olaya ilişkin muamelelerin gerçek mahiyetinin yemin hariç her türlü delille ispatlanabileceği hükme bağlanmıştır.

Ayrıca, mezkûr Kanunun 227 nci maddesinde, bu kanunda aksine hüküm olmadıkça, bu kanuna göre tutulan ve üçüncü şahıslarla olan münasebet ve muamelelere ait olan kayıtların tevsikinin mecburi olduğu hükme bağlanmış, mükellefler tarafından satılan mal ve yapılan işlere ilişkin olarak düzenlenmesi öngörülen belgelere dair hükümlere, esas itibarıyla, mezkûr Kanunun 229 ila mükerrer 242 nci maddeleri arasında yer verilmiştir.

Bu kapsamda, mezkûr Kanunun;

- 229 uncu maddesinde, "Fatura, satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari vesikadır.",

- 232 nci maddesinde, "Birinci ve ikinci sınıf tüccarlar, kazancı basit usulde tespit edilenlerle defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçiler:

1. Birinci ve ikinci sınıf tüccarlara;
2. Serbest meslek erbabına;
3. Kazançları basit usulde tespit olunan tüccarlara;
4. Defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilere;
5. Vergiden muaf esnafa;

sattıkları emtia veya yaptıkları işler için fatura vermek ve bunlara da fatura istemek ve almak mecburiyetindedirler.

Yukarıdakiler dışında kalanların, birinci ve ikinci sınıf tüccarlar ile kazancı basit usulde tespit edilenlerden ve defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilerden satın aldıkları emtia veya onlara yaptırdıkları iş bedelinin 2.000 lirayı geçmesi (1.1.2022 tarihinden itibaren 2.000 TL) veya bedeli 2.000 TL'den az olsa dahi istemleri halinde emtiayı satanın veya işi yapanın fatura vermesi mecburidir."

hükümleri yer almaktadır.

Bu bağlamda, tahakkuka ilişkin bir belge olan faturanın, malın teslimi veya hizmetin ifasını müteakip, ödeme yapılıp yapılmadığına bakılmaksızın yedi gün içinde, ödemeyi yapan adına değil, emtia veya hizmeti satın alan müşteri adına düzenlenmesi gerekmektedir. Kişi veya kurumların ürettiği mal veya hizmetin maliyetine girmeyen, gelirin elde edilmesi ve ticari faaliyetinin devamı ile ilişkisi olmayan, üçüncü kişiler adına yapılan giderlerin (ödemelerin veya henüz ödeme yapılmamışsa tahakkuk eden bedellerin) asıl muhatabına yansıtma faturası düzenlenmek suretiyle yansıtılması gerekebilmektedir. Ancak bu durumda, düzenlenen faturaya "fatura muhteviyatı işlemin bir masraf aktarımı olduğu ve masrafların gerçek ilgisine intikal ettirildiğine" ilişkin bir şerh düşülmesi ve ekine masraf aktarımına konu işleme ait fatura veya benzeri belgenin bir örneğinin eklenmesi işlemin gerçek mahiyetinin tevsiki açısından önem arz etmektedir.

Buna göre, elektrik, doğalgaz, su ve kömür giderlerinin,'ye yansıtılmasında, yansıtma faturası düzenlenmesi gerekmekte olup, yansıtma amacıyla düzenlenen söz konusu faturaya "fatura muhteviyatı işlemin bir masraf aktarımı olduğu ve masrafların gerçek ilgisine intikal ettirildiğine" ilişkin bir şerh düşülmesi ve ekine masraf aktarımına konu işleme ait fatura veya benzeri belgenin bir örneğinin eklenmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan, 3065 sayılı Katma Değer Vergisi (KDV) Kanununun;

-1/1 inci maddesinde, ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde Türkiye'de yapılan teslim ve hizmetlerin KDV'ye tabi olduğu

-29/1-a maddesinde mükelleflerin yaptıkları vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan KDV'den, bu Kanunda aksine hüküm olmadıkça, faaliyetlerine ilişkin olarak kendilerine yapılan teslim ve hizmetler dolayısıyla hesaplanarak düzenlenen fatura ve benzeri vesikalarda gösterilen KDV'yi indirilebileceği

hüküm altına alınmıştır.

Buna göre, aboneliği şirketinize ait olan ancak tarafından tüketimi gerçekleştirilen elektrik, doğalgaz ve suya ilişkin fatura bedelleri ile şirketinize ait Çevre İzin Belgesi kapsamında'nin faaliyetinde kullanılmak üzere alımı yapılan kömüre ilişkin bedellerin'ye yansıtma faturası düzenlenerek yansıtılmasında, asıl işlemin tabi olduğu oranda KDV hesaplanması gerekmekte olup söz konusu faturalarda gösterilen KDV'nin tarafından indirim konusu yapılması mümkün bulunmaktadır.

Ayrıca tekdüzen muhasebe sisteminin uygulanmasına ilişkin açıklamalar, 26.12.1992 tarih ve 21447 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 1 Sıra No.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği ve daha sonra bu konuda yayımlanan diğer tebliğlerde yapılmış bulunmaktadır.

Söz konusu Tebliğin "V- TEKDÜZEN HESAP ÇERÇEVESİ, HESAP PLANI VE HESAP PLANI AÇIKLAMALARI" bölümüne göre;

"136. Diğer Çeşitli Alacaklar" hesabı; ticari olmayıp bulunduğu hesap grubunda sayılan hesaplardan herhangi birine dahil edilemeyen alacakların izlendiği hesaptır.

"336. Diğer Çeşitli Borçlar" hesabı; ticari olmayıp bulunduğu hesap grubunda sayılan hesaplardan hiçbirinin kapsamına alınamayan çeşitli borçların izlendiği hesaptır.

Yukarıda yer verilen hüküm ve açıklamalar çerçevesinde; kişi veya kurumların ürettiği mal veya hizmetin maliyetine girmeyen, gelirin elde edilmesi ve ticari faaliyetinin devamı ile ilişkisi olmayan, üçüncü kişiler adına yapılacak ödemelerin veya ödeme yapılmamışsa tahakkuk eden bedellerin asıl muhatabına yansıtma faturası düzenlenmek suretiyle yansıtılması halinde yukarıda yer verilen açıklamalar çerçevesinde alacak ve borç hesaplarında izlenmesi gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026